

Wat in Philadelphia kan, kan in Nijmegen ook!

Enkele maanden geleden verscheen een opzienbarend onderzoeksrapport van de Philadelphia Parks Alliance: de economische waarde van de parken in Philadelphia blijkt veel groter dan de kosten voor onderhoud. Met een heldere wetenschappelijke analyse worden de verschillende maatschappelijke baten van de parken op een rij gezet en becijferd. Dit roept de vraag op: leveren de parken in Nederland ook zoveel op?

Volgens de Philadelphia-studie ontlenen mensen welvaart aan de stadsparken doordat deze:

- de luchtkwaliteit verbeteren en daarmee dure ziektepreventiemaatregelen voorkomen;
- overtollig regenwater opnemen en zo watermanagementkosten besparen;
- zorgen voor hogere vastgoedwaarden, omdat huizen met uitzicht op groen meer waard zijn dan huizen zonder zo'n uitzicht;
- bewoners gratis recreatiemogelijkheden bieden;
- mensen uitnodigen te bewegen wat medische kosten bespaart;
- toeristen trekken, die bedrijfswinsten en belastingopbrengsten opleveren;
- werk voor vrijwilligers creëren, wier uren ook een maatschappelijke waarde hebben.

De verschillende baten van de parken zijn berekend volgens het principe 'hoeveelheid maal prijs'. Zo is de baat van luchtkwaliteit berekend door de hoeveelheid CO, SO₂ en PM₁₀ die de stads-parken uit de lucht halen te vermenigvuldigen met de prijs per eenheid CO, SO₂ en PM₁₀. Deze prijs is dan weer een weerspiegeling van de preventiekosten per eenheid van elke stof. Op vergelijkbare wijze is de baat van bewegen in het groen bepaald. Het aantal parkgebruikers dat daar meer dan een half uur per dag beweegt, is vermenigvuldigd met het verschil in medische kosten tussen mensen die wel en niet een half uur per dag bewegen.

De onderzoekers hebben er goed op gelet dat er geen dubbeltellingen ontstaan. Zo hebben zij de baten van luchtkwaliteit alleen bepaald op grond van vermeden kosten van

Meer informatie:

Kentallenboek Waardering Natuur, Water, Bodem en Landschap: te downloaden op de website van het ministerie van LNV
MKBA groen in de wijk Lindenholt in Nijmegen: Witteveen+Bos

preventiemaatregelen en niet ook nog op de vermeden schade aan de volksgezondheid. Zij hebben zich ook niet rijk gerekend door bestedingen als baten op te voeren. Toeristische bestedingen worden in batenstudies soms opgevoerd als baat, terwijl de kosten (inkoop van middelen) worden vergeten. Bovendien zijn veel bestedingen verschuivingen: een euro gependend aan de ijscoman in het park is verlies voor een andere winkelier.

Kentallen

Zoals in elke batenstudie is ook in de Philadelphia-studie met kentallen gewerkt: algemene ervaringscijfers voor hoeveelheden en prijzen. Bij de berekening van de baten van luchtkwaliteit is rekening gehouden met lokale omstandigheden (oppervlak bladerdek en concentraties vervuilende stoffen) maar vervolgens gewerkt met kentallen voor de mate waarin bomen vervuilende stoffen opnemen. Ook de gehanteerde prijskaartjes zijn kentallen: vaste bedragen aan preventiekosten per eenheid vervuilende stof.

In Nederland wordt momenteel gewerkt aan algemene kentallen voor baten van groen. Zo is er al een kentallenboek voor de waardering van natuur, water, bodem en landschap. In dat boek staan dezelfde baten als in de Philadelphia-studie.

Nijmegen

De gemeente Nijmegen liet Witteveen + Bos de baten van groen in de wijk Lindenholt becijferen. Met een Maatschappelijke Kosten Baten Analyse (MKBA) is berekend of investeren in groen maatschappelijk loont en door welke kosten en baten dit bepaald wordt. Uit de studie blijkt dat een groene inrichting van Lindenholt meer baten oplevert dan een grijze inlichting. De baten variëren van koolstofvastlegging en woongenot tot vermeden gezondheidskosten door fijnstofafvang door bomen. Bovendien blijkt een groene inrichting, ondanks relatief hoge onderhoudskosten,

Copyright: Jeffrey M. Vincetur

In Philadelphia leveren parken veel meer op dan ze kosten

goedkoper dan een grijze, omdat de aanlegkosten relatief laag zijn. De studie laat zien dat niet alleen de hoeveelheid groen, maar ook de kwaliteit van het groen (type, ligging etc.) zorgt voor baten die groter zijn dan de kosten van aanleg en onderhoud. Die uitkomsten geven aanwijzingen voor een, in termen van baten, optimale groeninrichting van wijken.

Baten van extra groen

In de Philadelphia-studie zijn de baten van de huidige parken bepaald bij de huidige beheersinspanning. Wat we echter nog niet weten is of een bepaalde maatregel, zoals extra plantsoenaanleg of een verdubbeling van de beheersinspanning in een bestaande wijk, meer oplevert dan hij kost. In de dagelijkse praktijk schrappen gemeenten nog massaal in de geplande groenvoorzieningen voor nieuwbouwwijken, vanwege tekorten op de grond- en vastgoedexploitatie. De kunst is nu te becijferen wat de meerwaarde is van extra investeringen in groen door tegenover de maatregelkosten de specifieke maatregelbaten te zetten. Dat is belangrijk voor het vaststellen van de hoeveelheid groen in een nieuwbouwwijk, maar ook voor het vaststellen van een onderhoudsbudget van een gemeente. Verankering van groenbaten in concrete investeringsvraagstukken is dé manier om toekomstige investeringen in groene banen te leiden.